

**КОНСПЕКТ ЗА ИЗПИТ
ЗА КАНДИДАТ-ДОКТОРАНТИ
ПО КУЛТУРНА И ДИФЕРЕНЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ –
ПСИХОЛОГИЯ НА ВИРТУАЛНИЯ СВЯТ**

1. **Азът. Структура на Аза.** Концепция за себе си. Самооценка. Аз-ефективност. Идентификация. Самоактуализация.
2. **Азът в реалния и виртуалния свят.** Публично и лично пространство в социалните мрежи. Себепредставяне в социалните мрежи. Споделяне и себеразкриване в социалните мрежи.
3. **Емоционални явления.** Настроения. Видове емоции. Чувства. Контрол на емоциите. Емоции и смисъл.
4. **Емоционална регулация на поведението.** Мотивационни измерения на емоциите. Хедонична саморегулация. Неавтентична емоционалност.
5. **Емоции във виртуалния свят.** Изразяване на положителни и отрицателни емоции във виртуалния свят. Споделяне на емоции он-лайн. Социалните мрежи като платформа за емоционална регулация на емоциите.
6. **Смисълът като интегратор на индивидуалността.** Концептуализация на смисъла. Когнитивен смисъл. Личностен смисъл. Ценности. Екзистенциален компонент на смисъла.
7. **Смислова регулация на поведението.** Смислова регулация на целевото поведение. Ситуационна смислова регулация. Смисловата регулация като основен ресурс за справяне в екзистенциални ситуации.
8. **Индивидуалният стил.** Понятието “стил” и неговите измерения. Диспозиционен стил. Оптимизъм и песимизъм като диспозиционни стилове. Издържливост.
9. **Наследственост и среда.** Наследственост и интелект. Влияние на средата върху интелигентността. Личността от гледна точка на влиянието на наследствеността и средата. Взаимодействието личност-среда.
10. **Социално-класова принадлежност и индивидуалните различия.** Социално-класова структура на обществото. Специфични ценности,

родителски стилове на възпитание и равнище на аспирации за различните класи.

11. **Междуполови различия.** Полово-ролеви стереотипи. Специфика на когнитивните функции. Различия в личностните особености между двата пола. Постижения. Мотивация за постижение. Потребност от принадлежност.
12. **Междуполови различия в поведението във виртуалния свят.** Избор на аватар. Представяне на снимки. Себеразкриване. Цели на използването на социалните мрежи. Участие в компютърни игри.
13. **Влияние на културния контекст върху индивидуалните различия.** Култура, субкултура и групова култура. Межкултурни различия в когнитивното функциониране.
14. **Ценностите и социалните норми през призмата на културния контекст.** Представи за успех и щастие в различните култури.

Литература

Основна

- Зиновиева, И. (2011). *Личност и индивидуалност*. София: Издателство на Професионален център ЛМ. (Съответните части от книгата се предоставят от проф. Зиновиева безвъзмездно на кандидатстващите в конкурса за докторанти)
- Зиновиева, И. (1997). *Диференциална психология: От психология на индивидуалните различия към психология на индивидуалността*. София: Албатрос. (Съответните части от книгата се предоставят от проф. Зиновиева безвъзмездно на кандидатстващите в конкурса за докторанти)
- Cooper, C. (2015). *Individual Differences and Personality (3rd ed.)*. Abingdon, UK: Routledge.
- Tettegah, S. (Ed.) (2016). *Emotions, Technology and Social Media*. Amsterdam: Elsevier

Допълнителна

- Зиновиева, И. (2010). *Смисъл и смислова регулация на поведението*. София: Издателство на Процентски център ЛМ. (Предоставя се от проф. Зиновиева безвъзмездно на кандидатстващите в конкурса за докторанти)
- Зиновиева, И. и Киряков, М. (2015). Предпоставки за популярност и личен социален капитал във виртуалните социални мрежи, *Психологични изследвания, том:18, брой:2*, 117-122. (Предоставя се от проф. Зиновиева безвъзмездно на кандидатстващите в конкурса за докторанти)
- Зиновиева, И. и М. Киряков (2014). Психология на човека във виртуалния свят (2014). *Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Философски факултет, книга „Психология“, том 105, 5-18*. (Предоставя се от проф. Зиновиева безвъзмездно на кандидатстващите в конкурса за докторанти)
- Киряков, М. и И. Зиновиева (2014). Азът във виртуалните социални мрежи. *Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Философски факултет, книга „Психология“, том 105, 19-28*. (Предоставя се от проф. Зиновиева безвъзмездно на кандидатстващите в конкурса за докторанти)
- Зиновиева, И., Киряков, М., Милушева, Ж. (2017). Личностни характеристики и изразяване на емоции във виртуалните социални мрежи, В: Зиновиева, И., Карабелова, С., Миланов, М., (редактори) *Предизвикателства и перспективи пред съвременната психология*: София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2017, 55-62. (Предоставя се от проф. Зиновиева безвъзмездно на кандидатстващите в конкурса за докторанти)
- Зиновиева, И., Паунова-Маркова, Е., Ангелова, Л. (2016). Концепции за успех и щастие в различните култури, // *Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Философски факултет, книга Психология, брой:106*, София: Уни верситетско издателство „Св. Климент Охридски“, стр.17-29.
- Ackerman, P. L., & Lohman, D. F. (2006). Individual differences in cognitive functions. In P. A. Alexander & P. H. Winne (Eds.), *Handbook of Educational Psychology* (pp. 139-161). Mahwah, NJ, US: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Chamorro-Premusic, T., von Stumm, S., & Furnham, A. (Eds.) (2011). *The Wiley-Blackwel Handbook of Individual Differences*. Malden, MA: Wiley-Blackwel.
- Davis, S. F. & W. Buskist (Eds.) (2008). *21st Century Psychology: A Reference Handbook*. Thousand Oaks, California: Sage.
- Funder, D. C., & Ozer, D. J. (Eds.). (2010). *Pieces of the Personality Puzzle: Readings in Theory and Research (5th ed.)*. New York: W.W. Norton.
- Haferkamp, N., Eimler, S.C., Papadakis, A-M., Kruck, J.V., Liebert, M.A. (2012). Men are from Mars, women are from Venus? Examining gender differences in self-presentation on social networking sites. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking, 15 (2)*, 91-98.

- Higgins, E. T. (1996). Ideals, oughts, and regulatory focus: Affect and motivation from distinct pains and pleasures. In P. M. Gollwitzer & J. A. Bargh (Eds.) *The Psychology of Action: Linking Cognition and Motivation to Behavior*. New York: Guilford, 91–114.
- Hoyle, R.H. (Ed.) (2010). *Handbook of Personality and Self-Regulation*. Blackwell Publishing.
- Larsen, R.J., & Buss, D. M. (2009). *Personality Psychology: Domains of Knowledge about Human Nature (4th ed.)*. New York: McGraw-Hill.
- Markus, H. R., Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98, 224-253.
- Mazman, S. G. & Usluel, Y.K. (2011). Gender differences in using social networks. *The Turkish Online Journal of Educational Technology* – April 2011, volume 10 Issue2 133-139
- Revelle, W., Wilt, J., Condon, D.M. (2011). Individual differences and differential psychology: A brief history and prospect. In: Chamorro-Premusic, T., & Furnham, A. & von Stumm, S. (Eds.) (2011). *The Wiley-Blackwel Handbook of Individual Differences*. pages 3-38, Oxfod: Wiley-Blackwel.
- Unger, R. K. (2001). *Handbook of the Psychology of the Women and Gender*. New York: John Wiley & Sons.